

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-328/19-M

Název	Mateřská škola Včelka, Líšná, příspěvková organizace
Sídlo	Líšná č. p. 73, 751 15 Domaželice
E-mail	mslisna@seznam.cz
IČ	75029979
Identifikátor	600146081
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Dagmar Mikešková, zástupkyně statutárního orgánu
Zřizovatel	obec Líšná
Místo inspekční činnosti	Líšná č. p. 73, 751 15 Domaželice
Termín inspekční činnosti	5. 3. 2019 – 7. 3. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Ve dvou třídách mateřské školy (dále také MŠ, škola) bylo ke dni inspekce vzděláváno celkem 55 dětí (kapacita školy 56 dětí), z nich bylo 15 dětí v posledním roce před nástupem k povinné školní docházce (včetně dvou dětí s odkladem povinné školní docházky). MŠ přijímá i děti mladší tří let, kterých bylo přijato na začátku školního roku pět. Třídy jsou částečně věkově odlišené, v jedné ze tříd jsou děti od 2, 5 do 4 let, ve druhé děti starší. Kromě místních dětí s trvalým bydlištěm v obci Líšná, jichž je v MŠ aktuálně zapsaných 13, dochází do školy rovněž děti z okolních obcí a města Přerova, které jsou do MŠ většinou svázeny mikrobusem smluvního přepravce.

Provoz MŠ probíhá od 6.00 do 16.00 hodin. Úplata za předškolní vzdělávání je stanovena na 500 Kč. Po celou dobu pobytu dětí v MŠ je zabezpečen pitný režim. Stravování dětí zajišťuje mateřská škola ve vlastní školní jídelně.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ve sledovaném období došlo v MŠ ke kompletní obměně pedagogického sboru. Na začátku srpna 2015 byla jmenována na základě výběrového řízení do funkce nová ředitelka školy, od prosince 2018 do doby inspekční činnosti však pedagogický sbor prošel rozsáhlou obměnou v souvislosti s odchody zaměstnankyň na mateřskou dovolenou a na jiné pracoviště. Aktuálně je řízením školy od začátku prosince 2018 pověřena zástupkyně statutárního orgánu, s níž zajišťují předškolní vzdělávání další tři nové pedagogické pracovnice, (z nichž jedna je začínající a bez požadované pedagogické kvalifikace), které postupně nastoupily v průběhu školního roku 2018/2019. Pedagogický sbor MŠ se tedy v současné době stabilizuje, vzájemná součinnost učitelek i vedení školy při plánování, průběhu i vyhodnocování pedagogického procesu se teprve rozvíjí, evaluační materiály nejsou zatím zpracovávány.

Po nástupu do vedení školy navázala zástupkyně statutárního orgánu při stanovování dalšího rozvoje školy především na aktuální školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV) a prioritně se soustředila na organizační, personální a pedagogické zajištění vzdělávacího procesu s průběžným poznáváním a pochopením stávajícího provozu MŠ. Na lednovém jednání pedagogické rady se zaměřila na ujasnění kompetencí jednotlivých pedagogů, jejich rozdělení do tříd, úpravu přímé pedagogické činnosti učitelek a důkladné seznámení se ŠVP PV. Aktualizovala rovněž některé dokumenty vztahující se k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků, zajištění bezpečnosti dětí apod. Malá pozornost je prozatím věnována rozvíjení profesních kompetencí pedagogů v oblasti metod a forem práce, což souvisí mj. i s tím, že sama zástupkyně statutárního orgánu upřednostňuje spíše klasické formy předškolního vzdělávání. Vzhledem ke krátkému časovému období také nebyla dosud zahájena cílená hospitační činnost či realizace vzájemných hospitací učitelek za účelem vzájemné odborné zpětné vazby nebo spolupráce s dalšími mateřskými školami. Málo efektivní bylo rozvržení pracovní doby učitelek ve prospěch diferencované a individualizované podpory např. při dopoledních didakticky zacílených aktivitách dětí. Vzájemné překrývání učitelek bylo neúčelně nastaveno v méně exponovaných částech denního režimu dětí, kdy většina dětí odpočívala.

Vnitřní i venkovní prostředí a vybavení školy se inovuje s ohledem na finanční možnosti školy a zřizovatele. Novými hracími prvky byla doplněna školní zahrada, podařilo se obnovit podlahovou krytinu na chodbách, pořídit do jedné ze tříd nový koberec nebo doplnit stavebnice a konstruktivní hry. Starší nevyhovující nábytek je sice z části obměňován s ohledem na potřeby dětí předškolního věku (pořízení otevřených polic s barevnými boxy

na hračky a pomůcky), kombinace různého zařízení ale působí spíše neuspořádaně a nahodile, ve třídách je omezená nabídka námětových a relaxačních koutků i pomůcek s didaktickým zaměřením, chybí kvalitní zázemí pro pedagogy, není využíváno stálé místo pro uspořádání uklidových pomůcek. V celé škole je instalováno zastaralé osvětlení. Přestože zákonní zástupci na svoz dětí mikrobusem přispívají, značnou část finančních prostředků, a to i ze školného, odčerpává škola hrazení svozu dětí do MŠ.

Organizace dne je celkově negativně ovlivněna časovým režimem svážení dětí, nevhodně je zkracována dopolední doba pobytu dětí venku s ohledem na dřívější obědvání dětí a následně časnější ukončení odpoledních klidových činností tak, aby první skupinu dětí mohl dopravce vyzvednout již ve 14 hodin odpoledne. Zkracování doby pobytu venku zejména mladších dětí bylo identifikováno již při minulé inspekční činnosti. Rizikem v organizaci denního režimu dětí je také postupné stravování dětí obou tříd ve třídě dětí mladších. Ty v době oběda dětí starších již zahajují odpolední klidové činnosti, jsou rušeny hovorem, přechody starších dětí přes prostory herny s lehátky a nemají tak možnost plně uspokojovat své psychohygienické potřeby.

S částí zákonných zástupců dětí učitelky komunikují v omezené míře, což je dáno zejména svážením dětí mikrobusem, kdy rodiče děti předávají dopravci. To je částečně kompenzováno mailovou komunikací, svoláváním třídních schůzek, aktuálně byla rovněž uspořádána beseda s odborníkem ze školského poradenského zařízení pro rodiče dětí před nástupem k povinné školní docházce. V době inspekční činnosti obsahovaly webové stránky školy neaktuální informace, v prostorách školy byly zveřejněny základní dokumenty, chyběly však přehledné informace např. o změnách v pedagogickém kolektivu či o realizované vzdělávací nabídce. Náležitou pozornost MŠ věnuje zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, které seznamuje při vhodných příležitostech přiměřenou formou s možným nebezpečím, což je dokladováno mj. četnými zápisy v třídních knihách.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Plánování a realizace pedagogického procesu vycházely ze ŠVP PV konkretizací vzdělávací nabídky v rámci třídního týdenního plánování. Dopolední proud vzdělávání probíhal tradičním způsobem, rozdělený na spontánní ranní hry a záměrné aktivity připravené u stolků, cvičení a společnou řízenou činnost po svačině. Ve třídách bylo vytvořeno většinou podnětné prostředí podporující vzdělávání.

V průběhu ranních a odpoledních činností i pobytu venku měly děti dostatek podnětů k přirozené vlastní aktivitě, dařilo se jim respektovat druhé, spolupracovat a vzájemně se dohodnout. Spontánní činnosti si děti volily podle svého zájmu a k jejich rozvinutí využívaly přirozenou nabídku hraček, stavebnic a dostupných didaktických pomůcek. Sledovaný vzdělávací proces se vyznačoval přiměřenou materiální podporou realizovaných aktivit, začleňovány byly činnosti poznávací, výtvarné, tvořivé, manipulační a konstruktivní. Zařazovány byly i aktivity cíleně směřující k rozvíjející dovednosti potřebných ke zvládnutí nároků základní školy (pravolevá orientace, skládání celku z částí, grafomotorika apod.), mnoho jich však bylo realizováno s převahou vyplňování pracovních listů s upozaděním praktických činností, což je částečně způsobeno i menší zásobou didaktických pomůcek. Vzdělávání převážně vycházelo z reálných situací každodenního života a zkušeností dětí, jejichž zájem o činnosti byl podpořen většinou nápaditou motivací, básničkami, říkadly, zpěvem písní, zařazeny byly prvky prožitkového a činnostního učení. Při řízených didakticky zacílených činnostech však výrazně převažovala společná nabídka aktivit pro všechny děti s frontálním způsobem práce a spíše předmětově orientovaným vzděláváním bez žádoucího prolínání vzdělávacího obsahu v přirozených souvislostech,

vazbách a vztazích. Konkretizace vzdělávacích záměrů nevycházela cíleně svým obsahem z věkových zvláštností, zájmů a možností dětí, což neumožňovalo uplatňování potřebné individualizace a diferenciaci dle jejich aktuálních schopností, učebních dovedností a potřeb. Málo byla zařazována práce ve flexibilních skupinách, dvojicích či kooperativní aktivity nebo nabídka různě obtížných úkolů s podporou iniciativy, objevování, experimentování a vlastního rozhodování dětí. Učitelky kladly na děti většinou přiměřené a srozumitelné požadavky, přemíra verbálních metod s převažujícím slovním projevem učitelek však ve značné části vzdělávacího programu vedla ke snižování zájmu dětí, což se projevovalo nepozorností nebo vyrušováním a vedlo i k méně vhodnému usměrňování dětí ze strany učitelek s častým napomínáním a negativními komentáři. K činnostem dětí učitelky poskytovaly z části i pozitivní zpětnou vazbu, která ale nebyla vždy konkrétní, důsledná a neměla tak potřebnou účinnost vzhledem k motivaci k dalšímu učení. Zaznamenána byla i četná záporná vyjádření. Málo byly děti podněcovány k aktivnímu sebepojetí, sebevědomí a sebereflexi prostřednictvím sebehodnocení a vzájemného vrstevnického hodnocení v průběhu nebo bezprostředně po realizovaných vzdělávacích aktivitách.

Pohybové dovednosti dětí se učitelkám dařilo rozvíjet prostřednictvím pohybových, relaxačních chviliek nebo zdravotně preventivního cvičení. Realizovány byly tematické vycházky do okolí MŠ s účelným posilováním pozitivního vztahu k přírodě a jejím pozorováním. Při sebeobslužných činnostech, při stravování i hygieně projevovaly děti přiměřenou úroveň samostatnosti, zvládaly přesuny při pobytu venku i v prostorách mateřské školy. Plynulou realizaci vzdělávání omezovala pevná organizace stravování, plně organizované přesuny starších dětí do jedné ze tříd na oběd, vzájemné řazení při odchodech na sociální zařízení nebo hromadně organizovaný pitný režim ve třídě starších dětí, což vedlo k častému čekání dětí a nemožnosti vracet se např. k započatým hrám nebo dokončení zvolené aktivity podle svého zájmu. Pro odpolední klidové aktivity dětí s nižší potřebou spánku nebyla připravena účelná nabídka klidových činností, děti s nižší potřebou spánku byly nepřiměřeně dlouhou dobu drženy na lůžku.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání v MŠ odpovídají vytvořeným podmínkám, uplatňovaným pedagogickým přístupům i věkovým a individuálním odlišnostem dětí. Ty se dobře orientovaly ve svém prostředí, přirozeně mezi sebou komunikovaly, byly zvědavé a zvládaly běžné praktické činnosti (včetně dětí nejmladších). Nejstarší děti si dovedly samostatně organizovat hry, byly schopné si společně hrát a hry rozvíjet. Ne vždy se však dařilo vést všechny děti k dodržování stanovených pravidel soužití ve třídě, s nimiž učitelky aktivně nepracovaly. Většina dětí prokazovala odpovídající znalost přiměřeného množství říkadel a her, využívaly nabídku dětské literatury ve třídách.

Učitelky získávají informace o vzdělávacích pokrocích dětí na základě jejich přirozeného projevu. Vedou pedagogickou diagnostiku, která směřuje k naplňování klíčových kompetencí uvedených ve ŠVP PV a umožňuje sledovat pokroky a vývoj jednotlivých dětí během školního roku i celé docházky do MŠ. Součástí jsou portfolia s výtvary nejstarších dětí a sledování vývoje dětské kresby. Získané údaje z pedagogické diagnostiky však nebyly záměrně využívány při přípravě diferencovaných vzdělávacích aktivit, ve větší míře se zaměřovaly na popis sociálních projevů v chování dětí, méně na aktuální učební dovednosti a schopnosti dětí a stanovování východisek pro jejich didaktickou podporu.

Evaluace předškolního vzdělávání je prováděna ve velmi stručné formě po ukončení tematických celků. V malé míře respektuje strukturu ŠVP PV, nestanovuje východiska

pro další odbornou pedagogickou práci vzhledem k získaným postojům a dovednostem dětí a téměř vůbec nevede k systematickému vyhodnocování využitých metod, forem, motivačních prostředků a pedagogických přístupů s cílem sebereflexe učitelek.

V případě potřeby je zákonným zástupcům dětí doporučována individuální logopedická náprava u odborníka, který uskutečňuje ve škole každoročně depistáž. Chybělo však systematické začleňování preventivně logopedických aktivit (dechová, hlasová a artikulační cvičení) do běžného vzdělávacího procesu s propojením k realizovanému tematickému celku. Při vzdělávání dětí s odloženou povinnou školní docházkou vychází škola z doporučení školských poradenských zařízení a jejich pokroky zaznamenává v rámci pedagogické diagnostiky.

Spolupráce se zřizovatelem, místními a regionálními organizacemi vede kromě aktivního zapojení dětí do života obce k obohacování vzdělávacího programu dalšími akcemi kulturního, preventivního, sportovního nebo společenského charakteru. Celý vzdělávací proces je vhodně doplněn realizací oslav tradičních svátků.

Závěry

Vývoj školy

- uplynulé období bylo spojeno s četnými personálními změnami ve vedení školy i složení pedagogického sboru, což vytvořilo velmi náročnou situaci pro děti, jejich zákonné zástupce, pedagogy i ostatní zaměstnance,
- současná zástupkyně statutárního orgánu se po svém nástupu do vedení školy v prosinci 2018 soustředila na stabilizaci situace ve škole, aktualizovala část dokumentace, svolala jednání pedagogické rady a věnovala pozornost ujasnění kompetencí pedagogů,
- spolupráce mezi pedagogy v oblasti plánování, průběhu a vyhodnocování pedagogického procesu se teprve vyvíjí,
- od poslední inspekce přetrvává riziko v organizaci denního režimu dětí s nepřiměřeným zkracováním dopoledního pobytu dětí venku a brzkou dobou oběda zejména mladších dětí.

Silné stránky

- dobré vzájemné vztahy se zřizovatelem, jež vedou k podílu dětí na společenském životě v obci,
- využívání příjemného přírodního okolí školy k celoročnímu pozorování a aktivnímu poznávání přírody.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- převažující frontální formy práce při řízených didakticky zacílených činnostech s malou mírou zařazování skupinové práce, práce ve dvojicích nebo kooperativních aktivit,
- nízká četnost zařazování cílených aktivit podporujících vlastní iniciativu dětí, experimentování, objevování nebo řešení problémových úkolů,

- málo důsledné využívání adresné pozitivní zpětné vazby učitelek k aktivitám dětí včetně vedení dětí k sebehodnocení a vzájemnému vrstevnickému hodnocení; přemíra negativního usměrňování dětí,
- nedostatečné začleňování preventivně logopedických aktivit do průběhu vzdělávacího procesu,
- nedůsledná diferenciací vzdělávací nabídky dle aktuálních schopností, učebních dovedností a potřeb dětí s pouze částečným využíváním pedagogické diagnostiky ke konkrétním individuálním opatřením při vzdělávání směrem k jednotlivým dětem,
- malá míra zaměření pravidelného vyhodnocování realizovaných témat na sebereflexi učitelek vzhledem k užívaným metodám a formám předškolního vzdělávání,
- méně efektivní rozvržení pracovní doby učitelek ve prospěch diferencované a individualizované podpory např. při dopoledních didakticky zacílených činnostech s neúčelným nastavením vzájemného překrývání pedagogů v méně exponovaných částech denního režimu dětí,
- nedodržování optimální doby dopoledního pobytu dětí venku; nedostatečné respektování individuální potřeby spánku, odpočinku a aktivity dětí; složitá organizace stravování dětí při obědě vedoucí k narušení klidových činností a relaxace mladších dětí.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- rozvíjet profesní kompetence učitelek prostřednictvím kolegiální odborné zpětné vazby při hospitacích vedení školy či vzájemných hospitacích pedagogů s cílenou diskuzí o vhodnosti zařazování širšího spektra metod a forem při předškolním vzdělávání,
- zefektivnit vzdělávací nabídku zařazováním kooperativních činností dětí v různě velkých flexibilních skupinách a aktivitami podporujícími objevování, samostatné řešení problémů, experimentování a vlastní iniciativu,
- systematicky plánovat začleňování preventivně logopedických aktivit do denního programu dětí v návaznosti na realizovanou tematickou vzdělávací nabídku,
- uplatňovat při všech aktivitách, včetně didakticky zacílených činností, cílenou diferenciaci a individualizaci dle aktuálních schopností, dovedností a potřeb dětí,
- nastavit účelný evaluační systém mateřské školy systematicky směřující k důslednému vyhodnocování účinnosti využitých metod, forem a pedagogických přístupů vyučujícími i získaných dovedností a postojů dětí,
- navazovat na vyhodnocování pokroků a vzdělávacích výsledků všech dětí v průběhu školního roku stanovováním konkrétních pedagogických záměrů pro podporu jejich dalšího vývoje,
- cíleně se zaměřit na využívání různých způsobů sebehodnocení i vzájemného vrstevnického hodnocení dětí ve vazbě k jejich dalšímu osobnostnímu rozvoji a motivaci k učení, využívat kromě slovního vyjádření i pohybové ztvárnění, symboly či obrázky,
- důsledně dbát na pozitivní komunikaci s dětmi s posilováním jejich žádoucího prosociálního chování s důsledným a průběžným využíváním pravidel soužití; uplatňovat efektivní pozitivní zpětnou vazbu k učení dětí,

- zvážit úpravu rozvržení pracovní doby pedagogických pracovníků ve prospěch individualizované a diferencované vzdělávací nabídky v exponovaných částech denního režimu dětí,
- zaměřit se na efektivní organizaci režimu dětí s dodržováním optimální dopolední doby pobytu dětí venku, respektování individuálních potřeb aktivity, odpočinku a spánku dětí v odpoledním proudu vzdělávání a promyslet uspořádání stravování tak, aby se děti obou tříd vzájemně nerušily,
- aktualizovat informace na webových stránkách a informačních nástěnkách v prostorách školy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá zástupkyni statutárního orgánu ve lhůtě do 15 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 1. 3. 2019
2. Výkaz S1-01 o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2018
3. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Rok se včeličkou“, školní rok 2018/2019
4. Dílčí program doplňující ŠVP PV: Školní preventivní program v oblasti prevence sociálně patologických jevů
5. Plán akcí, bez data platnosti
6. Třídní vzdělávací programy, školní rok 2018/2019
7. Třídní knihy, školní rok 2018/2019
8. Přehledy docházky dětí, školní rok 2018/2019 ke dni inspekce
9. Školní řád 2018/2019, ze dne 1. 9. 2018
10. Provozní řád mateřské školy, ze dne 1. 1. 2019
11. Organizační řád 2018/2019, ze dne 31. 8. 2018
12. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, s platností od 2. 1. 2019
13. Plán pedagogických rad a provozních porad, druhé pololetí školního roku 2018/2019
14. Záznam z jednání pedagogické rady, ze dne 2. 1. 2019
15. Třídní evaluace, školní rok 2018/2019
16. Školní matrika (žádosti o přijetí, rozhodnutí o přijetí, oznámení o rozhodnutí o přijetí, evidenční listy dětí), školní rok 2018/2019
17. Udělení výjimky z počtu dětí ve třídách, ze dne 26. 7. 2018
18. Pedagogická diagnostika, vedená dle docházky dětí

19. Zápis z třídní schůzky s rodiči, školní rok 2018/2019
20. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy, vedená k termínu inspekční činnosti
21. Jmenování do funkce statutárního zástupce statutárního orgánu Mateřské školy Včelka, Líšná, příspěvková organizace, s účinností od 1. 12. 2018
22. Plná moc ředitelky školy zástupci statutárního orgánu k zastupování po dobu nepřítomnosti, tj. k činění veškerých právních úkonů jménem příspěvkové organizace v plném rozsahu, nedatováno
23. Kompetence a povinnosti vyplývající z pověření zastupování ředitelky, ze dne 23. 11. 2018
24. Pracovní doba zaměstnanců MŠ Včelka Líšná, s platností od 1. 1. 2019
25. Doklady související se zajištěním bezpečnosti dětí, školní rok 2018/2019
26. Doklady vztahující se k finančním podmínkám školy, rok 2018
27. Doklady související se zabezpečením školního stravování, školní rok 2018/2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může zástupkyně statutárního orgánu podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Zonna Bařinková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Zonna Bařinková v. r.

Ing. Renata Skutková, kontrolní pracovnice

Ing. Renata Skutková v. r.

V Olomouci 20. 3. 2019

Datum a podpis zástupkyně statutárního orgánu potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Dagmar Mikešková, zástupkyně statutárního orgánu

Dagmar Mikešková v. r.

V Líšné 22. 3. 2019